

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

§. 3. De Oratione mentali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

12.
Placet
Deo idio-
tarum
simplici-
tas.

L.N. Peref.
cap. 22.

respondit Deus hominis istius simplicitatem pondentiâ superbiorum sibi gratiorem esse: sequè ejus bonâ voluntate ita delectari, ut olim Evangelicæ viduæ duos obolos Regum opibus prætulerat: eumque qui fide integrâ, sinceraque voluntate tria dumtaxat verba, nempe, *J E S U misere mei*, pronuntiat, sibi magis placere, quàm, qui mille profert nullâ attentione.

S. Theresiam ut orandi modû perdisceret, audivit aliquando simplex fœmina, quæ de precandi consuetudine interrogata, cum aliquot tantum Dominicas orationes se recitare certo numero & attentione respondisset, ita S. Virginem admiratione defixit, ut illi diceret, pergeret porrò. neque ab suo instituto desisteret: optare se à Deo pari orandi gratiâ, donoque potiri. Norunt, inquit, Angeli, qui Regi suo semper assistunt, rustici & ignari opinionis inconditam, sed humilem precationem, alterius hominis literis, & scientiâ instructissimi doctâ & perpolitâ supplicatione, humilitate destitutâ, multò esse acceptiorem: neque quia tam benignus & comis est, & ad me audiendum aditum præbet tam facilem, ego propterea in ubanè cum illo agere debeo; potius illi à me, quòd tam patienter graveolentiam meam toleret, perpetuæ

sunt agenda gratiæ. Eorum omnium, quos Christus in Evangelio sanavit, breves, humiles, & plenas affectus pij supplicationes legimus, ut meritò Psalmista Deum humilium vota, tanquam rem sibi gratissimam respicere affirmavit.

§. 3.

De Oratione mentali.

OMnem orationem, cum sit elevatio mentis in Deum, ^{13.} Oratio mentalem esse oportet; quam ^{mentalis} proinde duplicem facere possumus; ^{duplex} unam brevem, quæ adinstar Sagittæ in altum jactæ, ubi vis impressa se remisit, ad terram relabitur; alteram longiorem, quæ nullo motu labiorum; sed sola mente, sive cum discursu, sive ^{brevit.} fixo ad contemplationem interiori oculo permittis voluntatis affectionibus sanctisque motibus conficitur.

Brevem illam docuit aliquando S. Brigittam Virgo Dei Mater, cum illam de modo ad Deum recurrenti in tentationibus instrueret: Miraris, aiebat, te jam ^{L. 6. 6. 49} senem & provecæ ætatis acrioribus carnis stimulis agitari, quàm dum ætate florente in connubio ageres: id permittit Deus, ut te nihil esse, nec sine filio meo quidquam posse cognoscas, qui nisi

te

te præservasset, nullum est in mûdo peccatum, in quod lapsa non fuisset; accipe jam tria ex meditationum tuarum remedia. Primò cum te impura cogitatio aggreditur, dicitur: **JESU** fili Dei, scrutator cordium, adjuva me, ne vanis sordidisque cogitationibus delecter. Secundò ubi te colloquendi incescit desiderium, dic: **JESU** fili Dei, qui coram Iudice tacuisti, cohibe linguam meam, usquedum quid, & quomodo loquendum sit, consideraverim. Cum verò ad laborem, vel quietem, aut comestionem te accinges, dic: **JESU** fili Dei, qui vinculis constrictus fuisti, manus meas, omniaque membra mea, & opera dirige, ut singula ad bonum finem tendant.

Longior verò mentalis oratio duas actiones, alteram intellectus, voluntatis alteram complectitur; priori supra veritates fidei ratio cinatur; posteriori voluntas, quæ intellectum ad illas veritates penitus examinandas impulit, jubet etiam, ut excitandis pijs inde motibus insistat: si enim dumtaxat in veritate indaganda se occupat, speculatio est, non meditatio aut mentalis oratio, quæ cultum, honoremque Dei, quod actuum virtutis Religionis proprium est, pro fine sibi constituit: cumque, ut bene advertit Richardus de S. Victore, hæc intellectus ininqui-

rendà veritate, & voluntatis in excitandis pijs affectionibus occupatio labore non careat; hinc fit ut ad honorem Dei suscepta, meriti, & satisfactionis pro peccatis habeat plurimum; ad aliquid à Deo impetrandum virtutis non parum; si enim labor, qui in peregrinatione ad loca sancta, aut in jejunio, aliisque corporis afflictionibus ad Dei gloriam suscipitur, tribus illis effectibus polleat: certè laboriosa mentis operatio, quæ corporis molestijs, & dignitate, & difficultatibus præstat, aut parem, aut etiam majorem mercedem apud Deum æquissimum æstimatorem mereri censenda est. Hugo de S. Victore meditationē occupationi hominis in ligno viridi ignem excitantis parem facit: primò ligna ille aggerat, & componit, tum ut ignem exciter, insufflat, & fumi molestiam patitur; postea ubi fumosi vapores calore abacti, dissipatique sunt, tum demum flammâ erumpente calore simul, & lumine fruitur; demum ubi flamma consumpsit quod potuit, carbonem remanent cineribus aspersi, qui aliquid caloris retinent, & fovent; ita peractâ meditatione, & tam lumina in intellectu quàm piæ in voluntate resolutiones ac proposita Deo oblata aliquem in animo vigorem ad bene operandum relinquunt; eò diuturnio-

O o o o rem,

nem, quò intellectus veritates illas altius impressas, & voluntas pios affectus profundius infixos retinet. Aliæ sublimiores orationes, quæ passivæ, aut quietis, & silentij, aut unionis appellatur, dona sunt Dei singularia, ad quæ animus cum patientia & longanimitate parandus; si negentur, id indignitati nostræ tribuendum; si concedantur, divinæ benignitati; humiliter proinde suscipienda, & pro iis agendæ gratiæ omniæque ad Dei gloriam piis actionibus amplificandam referenda sunt.

§. 3.

De devotione sensibili in oratione.

3 part. sit.
13. c. 6. §. 16.
Devotionem sensibilem vocant suaves aliquos cordis affectus, quibus fidendum non esse ait S. Antoninus, quia in illis etiam interdum reperiuntur, qui peccatis impliciti, nihilominus se ex illis non expediunt, quod in aliquo contigisse ait, qui ad lachrymas usque de peccatis admixtis compungebatur, bonisquæ æstuarè videbatur desiderijs, neque tamen pompis & vanitatibus sæculi se abdicabat, nec peccata eorumque occasiones immediatas declinare, in animum inducere poterat. Judæos etiam, Gentilesque in sacrificijs suis cæremo-

niisquæ proreneris, quos erga legem suam ritusquæ concipiunt, affectibus ubertim flere ait; Dæmone ut ardentius suos errores tueantur, id agente, humoresquæ commovente. In Hispaniis hæreticum hominẽ ad rogam damnatum, & in carcere cum à nostris Sacerdotibus mutandæ malæ mentis gratiâ visitaretur, urgere turquæ, & in ipso deinde theatro medias inter flammæ, ingenti perfusum lætitiâ, plenas gaudij lachrymas continenter non sine spectantium admiratione fudisse legimus.

Devotio vera nihil aliud est, quàm ad Dei cultû, obsequiumque prompta & fervens voluntas; operis verò bonitatem ab animi fortitudine & generositate potiùs quàm à sensibili fervore æstimandâ censent Theologi, quos inter S. Antoninus advertit, nonnullos sensibili dulcedini assuetos, illâ magis, quàm fidei luminibus duci, illamque potiùs, quàm Dei gloriam, virtutumque consecutionem & exercitationem in oratione venari; profectum suum ex illa metiri, cum illâ abundant, magnos se æstimare; cum destituuntur, animo frangi. Ne similibus deliciis inescatus animus arrogantis veneno inficiatur, eas plerumque vel auferre Deum, vel humiliationis antidoto malignitati inde nascenti occurrere, ut in

Angæ